

**Codul-cadru de etică și conduită al personalului didactic,
Școala Gimnazială,
comuna Brazi
2018-2019**

În temeiul Legii nr. 477 din 8 noiembrie 2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere art. 233 din Legea educației naționale nr. 1 din 5 ianuarie 2011, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere art. 40 alin. (3) din ordinul MENCS nr. 5079 din 31 august 2016 privind aprobarea regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar,

în conformitate cu Codul de conduită a profesorilor mentori – Ordinul MECTS nr. 5485 din 29 septembrie 2011 pentru aprobarea Metodologiei privind constituirea corpului profesorilor mentori pentru coordonarea efectuării stagiului practic în vederea ocupării unei funcții didactice,

în conformitate cu prevederile din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului național de etică din învățământul preuniversitar, aprobat prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr.5.550/2011,

având în vedere Codul – cadru de etică din 30 august 2018 al personalului didactic din învățământul preuniversitar aprobat prin ordinul nr. 4831 din 30 august 2018,

în baza Ordinului S.G.G. nr. 600 din 20 aprilie 2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice,

Școala Gimnazială, comuna Brazi emite prezentul cod de etică.

**CAPITOLUL I
Dispoziții generale**

ART. 1

(1) Prezentul cod-cadru de etică (denumit în continuare cod) este elaborat în baza art. 10 și 16 din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului național de etică din învățământul preuniversitar, aprobat prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.550/2011.

(2) Codul este aplicabil tuturor persoanelor din sistemul național de învățământ preuniversitar de stat, particular și confesional:

a) responsabile cu instruirea și educația și care, în conformitate cu prevederile art. 88 alin. (2) - (3) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, îndeplinesc funcția de personal didactic de predare, personal didactic auxiliar, personal didactic de conducere, de îndrumare și control și personal didactic asociat în cadrul unităților/instituțiilor de învățământ preuniversitar de stat, particular și confesional, în inspectoratele școlare și casele corpului didactic, denumite în continuare „personal didactic”,

b) personalului nedidactic;

c) persoanele din sistemul național de învățământ preuniversitar consemnate la lit. a) și b) au obligația morală și datoria profesională de a cunoaște, de a respecta și de a aplica prevederile prezentului Cod.

ART. 2

(1) Personalul didactic cuprinde persoanele din sistemul de învățământ responsabile cu instruirea și educația.

(2) Din categoria personalului didactic pot face parte persoanele care îndeplinesc condițiile de studii prevăzute de lege, care au capacitatea de exercitare deplină a drepturilor, o conduită morală conformă deontologiei profesionale și sunt apte din punct de vedere medical și psihologic pentru îndeplinirea funcției.

ART. 3

Codul instituie un ansamblu de valori, principii și norme de conduită menite să contribuie la coeziunea instituțională și a grupurilor de persoane implicate în activitatea educațională, prin formarea și menținerea unui climat bazat pe cooperare și competiție după reguli corecte.

ART. 4

Respectarea prevederilor prezentului cod reprezintă o garanție a creșterii calității și prestigiului învățământului preuniversitar, scop posibil de atins prin intermediul următoarelor obiective:

- a) menținerea unui grad înalt de profesionalism în exercitarea atribuțiilor personalului didactic;
- b) creșterea calitativă a relațiilor dintre părțile implicate în actul educațional;
- c) eliminarea practicilor inadecvate și imorale ce pot apărea în mediul educațional preuniversitar;
- d) creșterea gradului de coeziune a personalului implicat în activitatea educațională;
- e) facilitarea promovării și manifestării unor valori și principii aplicabile în mediul școlar preuniversitar, inserabile și în spațiul social;
- f) sensibilizarea opiniei publice în direcția susținerii valorilor educației.

ART. 5

Nu pot face parte din comisiile de etică și, implicit, din Consiliul național de etică persoanele care:

- a) ocupă funcții de conducere în cadrul inspectoratului școlar;
- b) au sancțiuni profesionale;
- c) prestează activități comerciale în incinta unităților/instituțiilor de învățământ sau în zona limitrofă;
- d) fac comerț cu materiale obscene sau pornografice scrise, audio sau vizuale;
- e) practică, în public, activități cu componentă lubrică sau altele care implică exhibarea, în maniera obscenă, a corpului;
- f) au funcția de președinte sau vicepreședinte în cadrul unui partid politic, la nivel local, județean sau național;
- g) au desfășurat poliție politică ori au fost condamnate pentru săvârșirea unei infracțiuni prin hotărâre judecătorească definitivă de condamnare penală.

CAPITOLUL II

Valori, principii și norme de conduită

ART. 6

Personalul didactic trebuie să își desfășoare activitatea profesională în conformitate cu următoarele valori și principii:

- a) imparțialitate și obiectivitate;
- b) independență și libertate profesională;
- c) responsabilitate morală, socială și profesională;
- d) integritate morală și profesională;
- e) confidențialitate și respect pentru sfera vieții private;
- f) primatul interesului public;
- g) respectarea și promovarea interesului superior al beneficiarului direct al educației;

- h) respectarea legislației generale și a celei specifice domeniului;
- i) respectarea autonomiei personale;
- j) onestitate și corectitudine;
- k) atitudine decentă și echilibrată;
- l) toleranță;
- m) autoexigență în exercitarea profesiei;
- n) interes și responsabilitate în raport cu propria formare profesională, în creșterea calității activității didactice și a prestigiului unității și instituției de învățământ preuniversitar, precum și a specialității, domeniului în care își desfășoară activitatea;
- o) implicare în procesul de perfecționare a caracterului democratic al societății.

ART. 7

În relațiile cu beneficiarii direcți ai educației, personalul didactic are obligația de a cunoaște, de a respecta și de a aplica norme de conduită prin care se asigură:

- a) ocrotirea sănătății fizice, psihice și morale a beneficiarilor direcți ai educației prin:
 - (i) supravegherea atât pe parcursul activităților desfășurate în unitatea de învățământ, cât și în cadrul celor organizate de unitatea de învățământ în afara acesteia;
 - (ii) interzicerea agresiunilor verbale, fizice și a tratamentelor umilitoare asupra beneficiarilor direcți ai educației;
 - (iii) protecția fiecărui beneficiar direct al educației, prin sesizarea oricărei forme de violență verbală sau fizică exercitate asupra acestuia, a oricărei forme de discriminare, abuz, neglijență sau de exploatare a acestuia, în conformitate cu prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - (iv) combaterea oricăror forme de abuz;
 - (v) interzicerea hărțuirii sexuale și a relațiilor sexuale cu beneficiarii direcți ai educației;
- b) interzicerea oricăror activități care generează corupție:
 - (i) fraudarea examenelor;
 - (ii) solicitarea, acceptarea sau colectarea de către personalul didactic a unor sume de bani, cadouri sau prestarea anumitor servicii, în vederea obținerii de către beneficiarii direcți ai educației de tratament preferențial ori sub amenințarea unor sancțiuni, de orice natură ar fi acestea;
 - (iii) favoritismul;
 - (iv) meditațiile contra cost cu beneficiarii direcți ai educației de la formațiunile de studiu la care este încadrat;
- c) asigurarea egalității de șanse și promovarea principiilor educației incluzive;
- d) respectarea demnității și recunoașterea meritului personal al fiecărui beneficiar direct al educației.

ART. 8

Procesul instructiv-educativ:

- a) cadrele didactice au datoria sa-și perfecționeze cunoștințele de didactica, pedagogie, metodică și toate celelalte strategii sau procedee de elaborare sau transmitere a cunoașterii de tip școlar;
- b) nici cadru didactic nu poate refuza sa-i instruiască pe elevi pe motivul unui nivel intelectual slab, al unor curențe culturale sau dificultăți școlare. Totuși, el va refuza sa predea conținuturi care îi depășesc pregătirea, aptitudinile, capacitățile;
- c) cadrul didactic va refuza sa răspândească informațiile din domeniile de învățare, care le releva mai mult ca ideologii decât în calitate de cunoștințe. El va acționa pentru a rezista autorităților ideologice, politice sau administrative care se servesc de învățământ în scopuri propagandistice;

- d) etica învățământului exclude orice comision pentru predare, baza materială, costuri conexe, adiacente ale învățământului. Acceptarea oricărei forme de daruri, în schimbul sfaturilor, aprecierilor, recomandărilor sau notărilor este strict interzisă;
- e) personalul didactic nu poate impune mijloace, suporturi didactice cărți etc., care depășesc puterea de cumpărare a elevilor săi. Un elev nu poate fi îndepărtat, blamat, sancționat, dacă nu dispune de fonduri pentru a-și procura mijloacele necesare studiilor. Datoria educatorului este de a-l informa pe elev asupra mijloacelor necesare pentru o optimă instrucție sau de a găsi el însuși o soluție, în situațiile deficitare. Educatorul nu va presta, direct sau indirect, o altă profesie care să-i permită să obțină profit prin presiuni asupra elevilor;
- f) cadrul didactic trebuie să se abțină să difuzeze elevilor informații care să vizeze aderarea lor la organizații, mișcări, asociații etc., dacă acestea nu au legătură cu specificul vieții școlare și cu obiectivele formării;
- g) apartenențele politice, sindicale, religioase, sau de altă natură, nu trebuie să împiedice respectarea integrală a codului deontologic;
- h) personalul didactic nu trebuie să divulge date despre elevi. El nu trebuie să piardă din vedere capacitatea de evoluție a fiecărui individ, posibilitatea infinită de perfecționare;
- i) cadrul didactic trebuie să aibă o ținută decentă, în conformitate cu statutul sau de model moral și estetic.

ART. 9

În relațiile cu părinții și cu reprezentanții legali ai beneficiarilor direcți ai educației, personalul didactic respectă și aplică norme de conduită prin care se asigură:

- a) stabilirea unei relații de încredere mutuală și de comunicare;
- b) respectarea confidențialității informațiilor, a datelor furnizate și a dreptului la viață privată și de familie;
- c) neacceptarea primirii de bunuri materiale sau sume de bani pentru serviciile educaționale oferite, în condițiile art. 7 lit. b) pct. (ii);
- d) recomandarea de auxiliare curriculare sau materiale didactice, cu precăderea celor deschise și gratuite, fără a impune achiziționarea celor contra cost.

ART. 10

(1) Relațiile colegiale ale personalului didactic se bazează pe respect, onestitate, solidaritate, cooperare, corectitudine, toleranță, sprijin reciproc, confidențialitate, competiție loială.

(2) În activitatea profesională, personalul didactic evită practicarea oricărei forme de discriminare și denigrare în relațiile cu ceilalți colegi și acționează pentru combaterea fraudei intelectuale, inclusiv a plagiatului.

ART. 11

Cadrul relațiilor în exercitarea atribuțiilor funcției:

- a) în relațiile cu persoanele din sistemul național de învățământ preuniversitar precum și cu persoanele fizice sau juridice, angajații sunt obligați să aibă un comportament bazat pe respect, bună credință, corectitudine și amabilitate;
- b) Personalul din sistemul național de învățământ preuniversitar are obligația de a nu atinge onoarea, reputația și demnitatea colegiilor, precum și ale persoanelor cu care intră în legătură în exercitarea funcției, prin:
 - (i) întrebuițarea unor expresii jignitoare;
 - (ii) dezvăluirea aspectelor vieții private;
 - (iii) formularea unor sesizări sau plângeri calomnioase;
- c) Personalul din sistemul național de învățământ preuniversitar trebuie să adopte o atitudine imparțială și justificată pentru rezolvarea clară și eficientă a problemelor elevilor prin

eliminarea oricărei forme de discriminare bazate pe aspecte privind naționalitatea, convingerile religioase și politice, starea materială, sănătatea, vârsta, sexul sau alte aspecte.

ART. 12

Personalul didactic care îndeplinește funcții de conducere, de îndrumare și de control sau care este membru în consiliul de administrație al unității de învățământ sau al inspectoratului școlar respectă și norme de conduită managerială prin care se asigură:

- a) promovarea standardelor profesionale și morale specifice;
- b) aplicarea obiectivă a reglementărilor legale și a normelor etice;
- c) evaluarea obiectivă conform atribuțiilor, responsabilităților și sarcinilor de serviciu din fișa postului;
- d) prevenirea oricărei forme de constrângere sau abuz din perspectiva funcției deținute;
- e) prevenirea oricărei forme de hărțuire, discriminare a personalului didactic și a beneficiarilor direcți ai educației.

ART. 13

Participarea la procesul de luare a deciziilor: în procesul de luare a deciziilor personalul din sistemul național de învățământ preuniversitar are obligația să acționeze conform prevederilor legale și să își exercite capacitatea de apreciere în mod fundamentat și imparțial.

ART. 14

În exercitarea activităților specifice (școlare și extrașcolare), personalului didactic îi este interzis:

- a) să folosească baza materială din spațiile de învățământ în vederea obținerii de beneficii materiale personale directe sau indirecte;
- b) să folosească, să producă sau să distribuie materiale pornografice scrise, audio ori vizuale;
- c) să organizeze activități care pun în pericol siguranța și securitatea beneficiarilor direcți ai educației sau a altor persoane aflate în incinta unității sau a instituției de învățământ;
- d) să consume alcool și substanțe interzise, cu excepția celor recomandate medical;
- e) să permită și să încurajeze consumul de alcool și de substanțe interzise de către beneficiarii direcți ai educației, cu excepția celor recomandate medical;
- f) să organizeze și să practice pariuri și jocuri de noroc.

ART. 15

În relațiile cu alte unități și instituții de învățământ, precum și cu instituțiile și reprezentanții comunității locale, personalul didactic respectă și aplică norme de conduită prin care:

- a) asigură sprijin în scopul furnizării unor servicii educaționale de calitate;
- b) manifestă responsabilitate și transparență în furnizarea de informații către instituțiile de stat în protejarea drepturilor beneficiarului direct al educației, atunci când interesul și nevoia de protecție a acestuia impun acest lucru.

Lege 477

ART. 16j

Respectarea Constituției și a legilor de către personalul din sistemul național de învățământ preuniversitar:

- b) aceștia au obligația ca, prin actele și faptele lor, să respecte Constituția, legile țării și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale, în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale;
- c) aceștia trebuie să se conformeze dispozițiilor legale privind restrângerea exercițiului unor drepturi, datorată naturii funcțiilor deținute.

ART. 17

Loialitatea față de autoritățile și instituțiile publice:

a) personalul didactic are obligația de a apăra cu loialitate prestigiul unității de învățământ în care își desfășoară activitatea, precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia;

b) personalului din sistemul național de învățământ preuniversitar îi este interzis:

(i) să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea unității de învățământ în care își desfășoară activitatea, cu politicile și strategiile acesteia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;

(ii) să facă aprecieri în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care unitatea de învățământ în care își desfășoară activitatea are calitatea de parte, dacă nu sunt abilitați în acest sens;

(iii) să dezvăluie informații care nu au caracter public, în alte condiții decât cele prevăzute de lege;

(iv) să dezvăluie informațiile la care au acces în exercitarea funcției, dacă această dezvăluire este de natură să atragă avantaje necuvenite ori să prejudicieze imaginea sau drepturile instituției ori ale unor funcționari publici sau angajați contractuali, precum și ale persoanelor fizice sau juridice;

(v) să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice, în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva statului sau unității de învățământ.

c) prevederile lit. b) punctele (i)-(iv) se aplică și după încetarea raportului de muncă, pentru o perioadă de 2 ani, dacă dispozițiile din legi speciale nu prevăd alte termene;

d) prevederile prezentului cod de conduită nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligația legală a personalului din sistemul național de învățământ preuniversitar de a furniza informații de interes public celor interesați, în condițiile legii.

ART. 18

Libertatea opiniilor:

a) în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu personalul didactic are obligația de a respecta demnitatea funcției deținute, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea;

b) în activitatea lor persoanele din sistemul național de învățământ preuniversitar au obligația de a respecta libertatea opiniilor și de a nu se lăsa influențați de considerente personale;

c) în exprimarea opiniilor, persoanele din sistemul național de învățământ preuniversitar trebuie să aibă o atitudine conciliantă și să evite generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.

ART. 19

Conduita în cadrul relațiilor internaționale:

a) personalul didactic care reprezintă unitatea de învățământ în cadrul unor organizații internaționale, instituții de învățământ, conferințe, seminarii și alte activități cu caracter internațional are obligația să promoveze o imagine favorabilă țării și unității de învățământ;

b) în relațiile cu reprezentanții altor state, personalul didactic are obligația de a nu exprima opinii personale privind aspecte naționale sau dispute internaționale;

c) în deplasările în afara țării, personalul didactic este obligat să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol și să respecte legile și obiceiurile țării gazdă.

ART. 20

Obiectivitate în evaluare:

- a) în exercitarea atribuțiilor specifice funcțiilor de conducere, cadrele didactice au obligația să asigure egalitatea de șanse și tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru personalul contractual din subordine;
- b) personalul didactic de conducere are obligația să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale pentru personalul din subordine.

ART. 21

Utilizarea resurselor publice:

- a) personalul din sistemul național de învățământ preuniversitar este obligat să asigure ocrotirea proprietății publice și private a unității de învățământ, să evite producerea oricărui prejudiciu, acționând în orice situație ca un bun proprietar;
- b) personalul din sistemul național de învățământ preuniversitar are obligația să folosească timpul de lucru, precum și bunurile aparținând autorității sau instituției publice numai pentru desfășurarea activităților aferente funcției deținute.

Capitolul III Dispoziții finale

ART. 22

(1) Codul de etică este un document obligatoriu care completează normativele în vigoare privind activitatea din învățământul preuniversitar.

(2) Codul de etică funcționează ca un contract moral între părinți, elevi și personalul din unitățile/instituțiile de învățământ preuniversitar, inspectoratele școlare și casele corpului didactic, contribuind la coeziunea personalului și la formarea unui climat educațional bazat pe cooperare și competiție după reguli corecte.

ART. 23

(1) Personalul cu atribuții disciplinare au competența de a cerceta încălcarea prevederilor prezentului cod de conduită și de a propune aplicarea sancțiunilor disciplinare conform prevederilor legale în vigoare (Legea învățământului, Statutul personalului didactic și Codul muncii).

(2) În cazurile în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni, vor fi sesizate organele de urmărire penală competente, în condițiile legii.

(3) Personalul contractual răspunde patrimonial, potrivit legii, în cazurile în care, prin faptele săvârșite cu încălcarea normelor de conduită profesională, aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

ART. 24

Directorul instituției și comisia de etică răspund de informarea și aplicarea prezentului Cod de etică.

ART. 25

Prezentul Cod nu se substituie legilor și regulamentelor în vigoare din domeniul educației și nici nu poate contraveni acestora.

ART. 26

Prin prevederile prezentului Cod, activitățile Comisiilor județene de etică/comisiei de etică a municipiului București nu se substituie activităților comisiilor de cercetare disciplinară, constituite la diferite niveluri, conform prevederilor Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, și nici activităților instituțiilor statului abilitate. În

anumite cazuri, Comisia de etică poate înainta sesizările primite către o comisie de cercetare disciplinară.